

T.C.
D.Ü. DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ HASTANESİ
EL YIKAMA VE EL DİVEN KULLANMA TALİMATI

Doküman No	EN.TL.01
Yürürlüğe Gir.Tar.	09.02.2015
Revizyon No	02
Revizyon Tarihi	02.01.2019
Sayfa No	Sayfa 1/6

1.AMAÇ

Hastalarla ve hastane ortamındaki yüzeylerle el teması sonrasında ortaya çıkan enfeksiyon bulaş riskini önlemeye yönelik el hijyeni ve eldiven kullanım kurallarını ve uygulamalarını belirlemektir.

2. KAPSAM

Hastalarla ve hastane ortamındaki yüzeylerle el teması sonrasında ortaya çıkan enfeksiyon bulaş riskini önlemeye yönelik el hijyeni ve eldiven kullanım kurallarını ve uygulamalarını kapsar.

3. KISALTMALAR

4. TANIMLAR

- 4.1. El Yıkama:** Su ve sıvı sabun veya su ve antimikrobiyal solüsyon kullanarak ellerin temizlenmesi işlemidir.
- 4.2. Alkol Bazlı El Antiseptiği:** El hijyeni sağlamak amacı ile kullanılan alkol bazlı el antiseptiği solüsyonu veya jelidir. (%60-95 alkol içeren)
- 4.3. Antimikrobiyal Solüsyon:** El hijyeni sağlamak amacı ile su ile birlikte kullanılan antimikrobiyal içerikli solüsyondur. (Klorheksidin glukonat, betadin solüsyonu vb.)
- 4.4. El Hijyeni:** Alkol bazlı el antiseptiği veya su ve sıvı sabun/antimikrobiyal solüsyon kullanarak ellerin temizlenmesi işlemidir.
- 4.5. Cerrahi El Yıkama:** Lokal müdahale odası koşullarında yapılacak her türlü cerrahi girişim öncesinde antimikrobiyal solüsyon ile el hijyeni sağlanmasıdır.

5. SORUMLULAR

D.Ü. Diş Hekimliği Fakültesi Hastanesi tüm çalışanları, öğrenciler, ziyaretçiler, hastalar.

5.1. TEMEL İLKELER

- 5.2.** Hasta ile her temas öncesi ve sonrası el hijyeni sağlanmalıdır. Bu kurala eldiven kullanılan durumlarda uyulmalıdır. Temas öncesinde eldiven giyilmeden el hijyeni sağlanmalı, temas sonrasında eldiven çıkarılarak yeniden el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.3.** Hasta çevresinde bulunan yüzeylerle temas ettikten sonra , hasta ile temas etmeden önce el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.4.** Hasta bakım alanlarında (Hasta odaları, klinik muayene odaları, tedavi ve müdahale odaları, ilaç hazırlama alanları, vb.) alkol bazlı el antiseptiği bulundurulmalıdır.
- 5.5.** Ellerde gözle görülebilir kirlenme olmayan her durumda alkol bazlı el antiseptiği ile yeterli el hijyeni sağlanabilir. Alkol bazlı el antiseptiği sonrası eller kurulanmaz.
- 5.6.** Vücut sıvı veya salgılarıyla gözle görülebilir kirlenme olan durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmamalı, eller mutlaka su ve sabunla veya antimikrobiyal solüsyon ile yıkanmalı sonrasında kağıt havlu ile kurulmalıdır.
- 5.7.** Alkol bazlı el antiseptikler ıslak veya nemli ellere uygulanmamalıdır.
- 5.8.** Eldiven kullanarak yapılması gereken her işlem tamamlandıktan sonra eldiven çıkartılarak el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.9.** Her türlü invaziv girişim öncesinde ve sonrasında el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.10.** Her türlü invaziv aletle temas öncesi ve sonrasında el hijyeni sağlanmalıdır.
- 5.11.** Aynı hastada kirli bir bölgeden temiz bir bölgeye geçilmeden önce eldiven çıkarılarak el hijyeni sağlanmalı sonra gerekiyorsa tekrar eldiven giyilmelidir.
- 5.12.** Tüm çalışanlar işe başlamadan önce, tuvalet kullanımından önce ve sonra, işten ayrılmadan önce el hijyeni sağlamalıdır.

	T.C. D.Ü. DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ HASTANESİ EL YIKAMA VE ELDİVEN KULLANMA TALİMATI	Doküman No	EN.TL.01
		Yürürlüğe Gir.Tar.	09.02.2015
		Revizyon No	02
		Revizyon Tarihi	02.01.2019
		Sayfa No	Sayfa 2/6

5.13. İlaçların hazırlanmasına başlamadan önce ve sonra el hijyeni sağlanmalıdır.

5.14. Özellikle bağışıklık sistemi baskılanmış hastalara her türlü müdahale öncesinde ve sonrasında mutlaka el hijyeni sağlamak amacı ile alkol bazlı el antiseptiği yada antimikrobiyal sıvı sabun kullanılmalıdır.

5.15. Enfeksiyon Kontrol Komitesi önerileri doğrultusunda, lokal müdahale odası gibi yüksek riskli alanlar vb. tuvalet lavaboları dışındaki diğer lavabolarda klorheksidin glukonat bulundurulmalıdır.

5.16. Hasta bakımında doğrudan görev alan tüm personelin tırnakları, tırnak etini geçmeyecek uzunlukta olmalıdır.

5.17. Yapay tırnaklar kullanılmamalıdır.

5.18. Oje veya tırnak cilası var ise üzeri çatlamış veya çizilmiş olmamalıdır.

5.19. Lokal müdahale ekibinde yer alan kişiler, yüzük ve bilezik takmamalıdır, oje veya tırnak cilası kullanmamalıdır, tırnaklar tırnak etini geçmeyecek uzunlukta olmalıdır.

5.20. Eldivenli eller üzerinden alkol bazlı el antiseptiği uygulanmamalı ve eldivenler yıkanmamalıdır.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. EL YIKAMA:

6.1.1. Eller ılık su ile ıslatılır. (Sıcak ve soğuk su kullanımı önerilmez)

6.1.2. Islatılan ellere sıvı sabun veya antimikrobiyal solüsyon uygulanır.

6.1.3. Ellerin tüm yüzeylerine yayılacak şekilde ovalanarak köpürtülür.

6.1.4. Klorheksidin kullanılıyorsa bir dakika, povidon iyot kullanılıyorsa iki dakika süre ile avuç içleri ve parmak araları başta olmak üzere eller tüm yüzey ve parmak araları kapsayacak şekilde kuvvetlice ovulur.

6.1.5. Eller akan suyun altında durulur.

6.1.6. Yıkama işlemi tamamlandıktan sonra süzülen suların dirseklere doğru akmasını önlemek için eller aşağı doğru tutulur.

6.1.7. Yıkanan eller tek kullanımlık kağıt havlu ile kurulanır. Musluk kağıt havlu kullanılarak kapatılır. Kağıt havlu çöp kutusuna atılır.

6.2. ELDİVEN KULLANIMI:

6.2.1. Eldiven çapraz bulaşmaları (sağlık personelinin elinden hastalara ve steril malzemelere, hastadan sağlık personeline yada sağlık personelinin eliyle hastadan hastaya) önlemek için giyilir.

6.2.2. Bununla birlikte eldiven bulaşma riskini tamamen kaldırmaz. Bu nedenle eldiven el yıkama yerine kullanılmamalıdır. Eldiven giymeden önce ve eldiveni çıkardıktan sonra eller mutlaka yıkanmalıdır. Bulaşma riskinin fazla olduğu durumlarda çift eldiven giyilmelidir.

6.2.3. Hastadan bir başka hastaya geçerken ayrıca aynı hastanın kontamine bir bölgesi ile temastan sonra başka bir bölgeye temastan önce eldiven değiştirilmelidir.

6.2.4. Sağlık personelinin elinde kesik, çizik ve çatlaklar olduğunda rutin işlemler sırasında da korunmak için eldiven giyilmelidir.

6.2.5. Eldiven giymeyi gerektiren aktivite sonunda eldiven çıkartılarak eller yıkanmalıdır.

6.2.6. Aynı eldivenle asla iki farklı girişimde bulunulmamalıdır.

	T.C. D.Ü. DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ HASTANESİ EL YIKAMA VE ELDİVEN KULLANMA TALİMATI		Doküman No	EN.TL.01
			Yürürlüğe Gir.Tar.	09.02.2015
			Revizyon No	02
			Revizyon Tarihi	02.01.2019
			Sayfa No	Sayfa 3/6

6.3. NON STERİL ELDİVEN KULLANILMASI GEREKEN DURUMLAR:

6.3.1. Kanla ve bütünlüğü bozulmuş cilt yada müköz membranlarla temas, yüksek düzeyde infeksiyöz ve tehlikeli organizmaların potansiyel varlığı epidemik yada acil durumlarda, intravenöz damar yolu takılması ve çıkartılması, kan alınması, endotrakeal tüplerin açık aspirasyon işlemleri vb. durumlarda hastanın kan, vücut sıvı ve sekresyonları, çıkartıları yada vücut sıvıları ile gözle görülebilir düzeyde kirlenmiş eşyalarla direkt temas gerektiren işlemlerde.

6.3.3. Kusmuk içeren kabın boşaltılması, aletlerin tutulması, temizlenmesi, atıklara dokunulması, vücut sıvı döküntülerinin temizlenmesi gibi hastanın kan, vücut sıvı ve sekresyonları, çıkartıları yada vücut sıvıları ile gözle görülebilir düzeyde kirlenmiş eşyalarla endirekt temas gerektirecek işlemlerde kullanılmalıdır.

6.4. STERİL ELDİVEN KULLANILMASI GEREKEN DURUMLAR:

6.4.1. Herhangi bir cerrahi işlem yada müdahalede hastanın steril vücut bölgesine yapılacak tüm girişimlerde.

6.4.2. Kullanılacak malzemelerin sterilitesinin korunması gereken durumlarda

6.5. ALKOL BAZLI EL ANTİSEPTİĞİ:

6.5.1. Ellere bir doz alkol bazlı el antiseptiği alınır. (Alkol bazlı el dezenfektanı aplikatörüne bir kez basılması ile ele gelen miktar)

6.5.2. Ellerin tüm yüzeylerine dağıtılır, ovuşturularak kuruması beklenir.

6.6. CERRAHİ EL YIKAMA:

6.6.1. Eller ılık su ile ıslatılır (soğuk yada sıcak su önerilmez)

6.6.2. Islatılan ellere antimikrobiyal solüsyon uygulanır. Tırnak uçlarından başlayarak parmak, parmak araları, el, ön kol dirsekten dört parmak yukarıya kadar 2-6 dakika süreyle ovularak yıkanır.

6.6.3. Günün ilk uygulamasında tırnak dipleri 30 saniye süreyle fırçalanır. Cerrahi el yıkama için antiseptikli sabun emdirilmiş tek kullanımlık sünger fırçalar uygundur.

6.6.4. Ara yıkamalarda 2 dakika yeterlidir.

6.6.5. Durulama işleminde su, ellerden dirseklere akacak şekilde tutulur.

6.6.6. Yıkama işlemi tamamlandıktan sonra eller, dirsekler fleksiyonda olacak ve su ellerden dirseklere doğru süzülecek şekilde vücuttan uzak tutulur ve steril havlu yada kompres ile kurulanır.

6.6.7. Her vaka öncesinde cerrahi el yıkama işlemi tekrarlanır.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR

T.C.
D.Ü. DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ HASTANESİ
EL YIKAMA VE ELDİVEN KULLANMA TALİMATI

Doküman No	EN.TL.01
Yürürlüğe Gir.Tar.	09.02.2015
Revizyon No	02
Revizyon Tarihi	02.01.2019
Sayfa No	Sayfa 4/6

8. EL YIKAMA TEKNİĞİ

ELLER NASIL YIKANMALI?

1

Saat ve takılar çıkarılır ve giysilerin kolları sıvanır.

2

Sabun kullanmadan önce eller su ile ıslatılır.

3

Dezenfektanlı sıvı el sabunu bulunan dispenser kullanarak ellere bir doz ürün alınır.

4

Eller, bilekler ve parmaklar sabun iyice köpürünceye kadar ovuşturularak en az 20 saniye yıkanır. Parmak araları, parmak uçları, avuç içi ve parmak üstleri iyice temizlenir.

4

5

Bileklerden başlanarak eller, parmaklar ve avuç içi iyice durulanır.

6

Kurulama işlemi için mutlaka kağıt havlu kullanılır.

7

Musluk ellerin kurulandığı kağıt ile kapatılır.

8

Kurulama kağıdı elle çöpe dokunmadan, çöp kutusuna atılmalıdır.

T.C.
D.Ü. DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ HASTANESİ
EL YIKAMA VE ELDİVEN KULLANMA TALİMATI

Doküman No	EN.TL.01
Yürürlüğe Gir.Tar.	09.02.2015
Revizyon No	02
Revizyon Tarihi	02.01.2019
Sayfa No	Sayfa 5/6

T.C.
D.Ü. DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ HASTANESİ
EL YIKAMA VE ELDİVEN KULLANMA TALİMATI

Doküman No	EN.TL.01
Yürürlüğe Gir.Tar.	09.02.2015
Revizyon No	02
Revizyon Tarihi	02.01.2019
Sayfa No	Sayfa 6/6

9. EL YIKAMANIN ÖNEMİ (ELLERİMİZİ NEDEN YIKAMALIYIZ)

